

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΓΙΑΝΝΙΣΗΣ

ΑΜΑΡΟΚ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΔΙΟΠΤΡΑ

Η ζωή απαιτεί καθήκοντα τα οποία θα σου φανούν απεχθή. Μάθε ότι το σημαντικότερο δεν είναι το καθήκον, αλλά ό,τι σου επιτρέπει να είσαι καλός και δίκαιος. Πολλοί θα πουν πως αυτή η συμβουλή είναι αντικοινωνική, αλλά μπορείς να τους πεις πως όταν η κοινωνία είναι τόσο σκληρή και εχθρική προς τη ζωή, είναι πιο σημαντικό να είσαι ακοινώνητος παρά απάνθρωπος.

STIG DAGERMAN

Όσο μακριά κι αν ταξιδέψουμε, οι αναμνήσεις μας πάντα θα μας ακολουθούν στο βαγόνι με τις αποσκευές.

AUGUST STRINDBERG

Είναι δυνατόν κάποιος άνθρωπος να βγει εκτός νόμου εξαιτίας ενός διχτού το οποίο δεν έχει δει.

SELMA LAGERLÖF

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΠΕΡΙΜΕΝΕ ΚΡΥΜΜΕΝΟΣ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΑ ερείπια μέχρι οι φωνές των τελευταίων ανταρτών να σβήσουν εντελώς – κι έπειτα περίμενε κι άλλο λίγο. Ο ιδρώτας και το χρώμα είχαν δημιουργήσει μια πηχτή, λασπωμένη πάστα πάνω στο πρόσωπο του Αμαρόκ. Η ατμόσφαιρα ήταν βαριά· δεν φυσούσε, με αποτέλεσμα η οσμή της πυρίτιδας, του αίματος, των ούρων και των περιττωμάτων να δημιουργούν ένα πνιγηρό κοκτέιλ σε συνδυασμό με τη θερμοκρασία της φωτιάς.

Σε αυτό το σκηνικό γεννήθηκε ο Αμαρόκ, όταν οι υπόλοιποι άνθρωποι είχαν πεθάνει. Βέβαια, ο Αμαρόκ δεν ήταν άνθρωπος.

Η παρόρμησή του να σηκωθεί στα δυο του πόδια κόπηκε ξαφνικά από το νέο του ένστικτο. Οι λύκοι περπατούν στα τέσσερα, υπενθύμισε στον εαυτό του. Μπουσουλήσε στον χωματόδρομο, προσπαθώντας να μη γδάρει τα γόνατά του στα χαλίκια και στα σπασμένα τούβλα από τα σπίτια που είχαν καταστρέψει οι όλμοι. Όσα είχαν αφηφήσει το μπαράζ βλημάτων και είχαν παραμείνει όρθια έμοιαζαν με σπασμένα δόντια στο φαφούτικο χαμόγελο ενός γέρου. Εστίες φωτιάς κάπνιζαν, στέλνοντας μαύρους κορμούς από καπνό στον ουρανό.

Σουρούπωνε και σύντομα το σκοτάδι θα έπεφτε. Η νύχτα έφερνε παγωνιά και ο Αμαρόκ τη φοβόταν. Ο παππούς του έλεγε συνέχεια για εκείνο το παιδί από το χωριό που το είχε σκάσει ένα βράδυ από το σπίτι του και βρέθηκε το επόμενο πρωί παγωμένο στην άκρη του δρόμου, μπροστά στην πόρτα τους. Ο παππούς το γνώριζε – για την ακρίβεια, το γνώριζε όλο το χωριό. Είχε τυλίξει το παγωμένο σώμα του σε μια κουβέρτα, θέλοντας να του χαρίσει λίγη ζεστασιά, έστω και μετά θάνατον, και το κουβάλησε στην αγκαλιά του μέχρι τους δικούς του. Ο Αμαρόκ δεν ήταν ούτε οχτώ όταν κατάλαβε πως ο θάνατος βάδιζε δίπλα του, κρατώντας το ένα μάτι συνεχώς στραμμένο πάνω του, περιμένοντας πότε θα γλιστρήσει ώστε να τον πιάσει και να τον πετάξει στο τσουβάλι όπου μάζευε τις ψυχές των νεκρών.

Ένας θόρυβος τον έκανε να παγώσει· ένιωθε ένα ζευγάρι μάτια κολλημένα πάνω του. Με την περιφερειακή του όραση είδε ένα αδέσποτο να τον παρατηρεί από τα σκαλιά του παλιού σχολείου. Τα κόκαλά του διακρίνονταν κάτω από το λεπτό, σχεδόν άτριχο δέρμα του. Η γλώσσα του κρεμόταν από τη δεξιά μεριά του στόματός του και τα νύχια του άφηναν το γνώριμο κλακ κλακ στα πέτρινα σκαλιά, καθώς άρχισε να κινείται προς το μέρος του. Ο Αμαρόκ σάρωσε το έδαφος γύρω του και εντόπισε ένα τούβλο. Το πήρε και το πέταξε στο σκυλί, το οποίο έκανε μεταβολή και έφυγε φοβισμένο προς την αντίθετη κατεύθυνση. Δευτερόλεπτα μετά, το αλύχτισμά του είχε χαθεί και η νεκρική σιγή, την οποία έσπαγαν μονάχα το τριζοβόλημα της φλόγας και οι τοίχοι που έπεφταν κάθε τόσο, επέστρεψε. Ο Αμαρόκ έστρεψε την προσοχή του ξανά στο σώμα.

Από τη μυρωδιά της μπορούσε να καταλάβει πως ήταν γυναίκα. Η κάπνα και η δυσωδία των δεκάδων αντρικών σωμάτων που είχαν περάσει από πάνω της δεν είχαν καταφέρει να καλύψουν τη γλυκιά, ζεστή μυρωδιά της γυναικείας φύσης της. Ήταν ξαπλωμένη ανάσκελα, με τα άκρα τεταμένα, ένας Άνθρωπος του Βιτρούβιου με την κοιλιά ανοιγμένη από το ηβικό οστό μέχρι το στέρνο. Τα αδέσποτα μπορεί ακόμα να μην την είχαν μυριστεί –ή να φοβούνταν να πλησιάσουν, πιστεύοντας πως οι άντρες με τα όπλα θα επέστρεφαν και θα έπαιζαν μαζί τους, ρίχνοντας βολές στο έδαφος ή κόβοντας τις ουρές τους–, οι μύγες, ωστόσο, είχαν ήδη μαζευτεί πάνω από το κουφάρι, αφήνοντας τα αβγά τους στη ζεστή σάρκα. Μία ολόκληρη γενιά εντόμων θα γεννιόταν μες στον θάνατο.

Στάθηκε πάνω από την ανοιχτή κοιλιά της γυναίκας και κοίταξε τη βαθυκόκκινη άβυσσο. Δίστασε προς στιγμήν, έπειτα έβαλε δειλά δειλά τα χέρια μέσα. Άγγιξε με τα ακροδάχτυλα πρώτα το στομάχι. Η γλιστερή του αίσθηση δεν τον ενοχλούσε. Το έπιασε καλύτερα, έσφιξε τα χέρια του και το τράβηξε. Με λίγη προσπάθεια, δεν άργησε να βγει από το κουφάρι. Τα μάτια της γυναίκας το κοιτούσαν, δίχως όμως να το βλέπουν. Ο Αμαρόκ περιεργάστηκε την ανοιχτή πληγή στο τοίχωμα του στομαχιού που είχε αφήσει η ξιφολόγη κι έπειτα το εναπόθεσε δίπλα στο δεξί του πόδι. Σειρά είχε το συκώτι. Ο Αμαρόκ το αναγνώρισε αμέσως, μιας και το έβλεπε στην αφίσα με την ανατομία του ανθρώπινου σώματος στην τάξη του σχολείου του. Του άρεσε ο ήχος της λέξης. *Συκώ-τι*. Το έφερε στη μύτη του και οσφρίστηκε τη μεταλλική του μυρωδιά, η οποία γαργάλησε ευχάριστα τα ρουθούνια και τον λάρυγγα.

Αποφάσισε να κρατήσει το συκώτι. Τα άλλα όργανα μπορούσε να τα πετάξει στα σκυλιά. Ζωντανά ήταν κι αυτά, έπρεπε να φάνε. Άδειασε την κοιλότητα, δημιουργώντας μια κουφάλα στον ανθρώπινο κορμό που κάποτε είχε γεννήσει ζωή. Λογικά και η κόρη της νεκρής είχε σκοτωθεί, μαζί με τα υπόλοιπα παιδιά, τα οποία οι αντάρτες είχαν συγκεντρώσει στο παλιό σχολείο. Έπιασε τη γυναίκα από τα χέρια και άρχισε να τη σέρνει μέχρι την άκρη του δρόμου, εκεί όπου κρυβόταν μέχρι πρότινος. Τα καμιόνια των ανταρτών περνούσαν μέσα από το χωριό τα βράδια πηγαίνοντας στην πόλη και δεν ήθελε να τραβήξει την προσοχή τους. Είχε μάθει καλά πως το πιο επικίνδυνο ζώο στη γη είναι ένας μεθυσμένος, αγράμματος άντρας με ένα ημιαυτόματο στο χέρι ή μια στύση στο παντελόνι.

Η γυναίκα ήταν μεγαλόσωμη και άφηνε πίσω της σκούρους λεκέδες από αίμα. Αφού κατάφερε να τη μεταφέρει μέσα στο γκρεμισμένο σπίτι, άφησε τα χέρια της και πάτησε με όλη του τη δύναμη τον θώρακά της.

Κρακ.

Σήκωσε το γόνατο και κατέβασε ξανά το πόδι.

Κρακ.

Τα οστά τσακίζονταν σαν κλαδάκια κάτω από το άρβυλο του Αμαρόκ. Οι ώμοι του ανεβοκατέβαιναν καθώς βαριανάσαινε από την προσπάθεια. Αφού τελείωσε, έσκυψε για να απομακρύνει τα κομμάτια από την κοιλότητα.

Δεν ήταν ούτε οχτώ όταν κρυφοκοίταξε τη σκοτεινή σιλουέτα του θανάτου – και δεν είχε την πρόθεση να γίνει άλλη μία ψυχή στη συλλογή του.

Δεν ήταν ούτε εννιά όταν ρώτησε για πρώτη φορά τον

παππού του πώς μπορούσε να ξεγελάσει τον θάνατο και να ζήσει για πάντα. Εκείνος είχε χαμογελάσει.

«Δεν γίνεται να ζήσεις για πάντα», του είχε πει. «Κάποτε θα πεθάνεις».

Το βλέμμα του χάθηκε προς στιγμήν σε κάποιο σημείο του ορίζοντα, ψάχνοντας ίσως κάποια απάντηση. Έγλειψε τα ξεραμένα του χείλη και χαμήλωσε το βλέμμα. Στο πρόσωπό του είχε σχηματιστεί ένα χαμόγελο.

«Μπορείς, ωστόσο, να τον ξεγελάς για πολλά χρόνια».

«Θα με μάθεις πώς;»

Ο Αμαρόκ τράβηξε τις άκρες της πληγής και πλάτυνε το άνοιγμα στο κουφάρι της γυναίκας. Κάθισε χάρω και έλυσε τα κορδόνια των αρβύλων. Δεν μπορούσε να φοράει κάτι τεχνητό όταν μεταμορφωνόταν. Ο παππούς του είχε μάθει πώς να παίρνει τη μορφή του λύκου Αμαρόκ. Θυμόταν το βάρος του χεριού του, όταν άγγιξε τον ώμο του, καθώς στέκονταν μπροστά στο κουφάρι του τεράστιου ζώου. Μέχρι σήμερα ο Αμαρόκ δεν ήξερε πώς λεγόταν.

«Πώς λέγεται;» του είχε πει ο παππούς. Ανασήκωσε τους ώμους. «Σπίτι. Δεν έχει σημασία πώς λεγόταν όταν ήταν ζωντανό. Τώρα θα γίνει το σπίτι σου για να μην πεθάνεις».

Δίπλωσε το παντελόνι και το άφησε πάνω στο μπλουζάκι. Πάνω του εναπόθεσε τα εσώρουχα. Η νύχτα πλησίαζε, μαζί της και η παγωνιά. Όμως ο Αμαρόκ δεν φοβόταν, γιατί είχε βρει το καταφύγιό του. Ζάρωσε το μικρό του κορμί μέσα στο δοχείο που, ακόμα και μετά τον θάνατό του, μπορούσε να συντηρήσει τη ζωή. Ένωσε τη μητρική ζεστασιά του νεκρού κορμιού να τυλίγεται γύρω από το δικό του. Έκλεισε τα μάτια και πήρε μια βαθιά ανάσα. Ένωθε ασφαλής.

Εκείνο το βράδυ ο Αμαρόκ είδε πολλά όνειρα, ωστόσο το πρωί που ξύπνησε θυμόταν μονάχα ένα. Καθόταν δίπλα στη φωτιά παρέα με τη γυναίκα, το σώμα της οποίας φορούσε σαν παλτό. Τον κρατούσε σφιχτά από τους ώμους, το κεφάλι του είχε γείρει τρυφερά πάνω στο αριστερό της μπράτσο και κρατούσε τα μάτια κλειστά, ενώ η γυναίκα τραγουδούσε χαμηλόφωνα.

Κυριακή, 5 Ιουνίου

«ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ Ο ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ;»

Ο Άντερς κοίταξε το ρολόι που φορούσε στον αριστερό του καρπό, παρόλο που ήξερε πως οι δείκτες του είχαν σταματήσει πριν από μία εβδομάδα, περίπου στις έντεκα και πέντε. Η κίνησή αυτή –σε συνδυασμό με το νευρικό βάδισμα στο σκοτεινό σαλόνι όπου στριμώχνονταν δύο αστυνομικοί και τρεις τεχνικοί της Σήμανσης– πρόδιδε την ανυπομονησία του.

«Δεν απαντάει στο κινητό».

«Πάρ' τον ξανά».

Το φλας μιας ψηφιακής φωτογραφικής μηχανής έλαμψε στιγμιαία, αποκαλύπτοντας τη μορφή που αιωρούνταν στη μέση του δωματίου· μία φασματική φιγούρα ντυμένη στα μαύρα. Το ασπράδι των ματιών της έκανε αντίθεση μέσα στο ημίφως του χώρου.

Ο ένστολος απομάκρυνε το κινητό από το αφτί και κούνησε το κεφάλι. Είχε περάσει σχεδόν μία ώρα από τη στιγμή που ο ίδιος αστυνομικός ειδοποίησε τον εφημερεύοντα παθολόγο να έρθει στο νούμερο 7 της Μπερσλασβέγκεν. Οι

τεχνικοί της Σήμανσης είχαν τελειώσει προ πολλού τη δουλειά τους, ωστόσο, δίχως την παρουσία του παθολόγου, δεν μπορούσαν να την κατεβάσουν από την αυτοσχέδια αγχώνη, η οποία την κρατούσε τριάντα εκατοστά από το πάτωμα του διαμερίσματος.

«Ξανά», πρόσταξε ο Άντερς, μολονότι ήταν βέβαιος πως και αυτό το τηλεφώνημα θα είχε την ίδια τύχη. Τι τον έκανε να πιστεύει ότι αυτή τη φορά θα το σηκώσει; Ξεφύσηξε και πέρασε την τραχιά παλάμη πάνω από τα φρεσκοξυρισμένα μάγουλά του. Η αφάδα του ξυραφιού δεν έλεγε να φύγει.

«Με στέλνει κατευθείαν στον τηλεφωνητή», του είπε ο ένστολος.

Ο Άντερς τον κοίταξε προτού στρέψει τα μάτια του στη γυναίκα. Μαριάμ Αμπντί, ετών τριάντα επτά. Κάτοικος του συγκροτήματος της Μπερσλασβέγκεν την τελευταία δεκαετία, σύμφωνα με τη μαρτυρία του γείτονα από το διπλανό διαμέρισμα ο οποίος τη βρήκε.

«Η πόρτα ήταν μισάνοιχτη», είχε πει στον επιθεωρητή με φωνή απρόσμενα σταθερή, δεδομένων των περιστάσεων. Μια κούπα καφέ στριφογύριζε στις παλάμες του. Η περιέργεια τον είχε αναγκάσει να μπει στο διαμέρισμα. «Η κακόμοιρη», επαναλάμβανε ανά τακτά χρονικά διαστήματα, πάντοτε έπειτα από μία γουλιά καφέ. *Η κακόμοιρη*. Θρηνούσε στωικά τη γυναίκα του διπλανού διαμερίσματος με τον γνώριμο τρόπο που ένας πατέρας θρηνεί τον χαμό του παιδιού του. Ο άντρας δεν ήταν άγνωστος στην απώλεια, είχε σκεφτεί ο Άντερς.

Ο επιθεωρητής έξυσε το πιγούνι και έγνεψε προς το σώμα της Μαριάμ. «Κατεβάστε την».

Οι τεχνικοί υπάκουσαν δίχως αντίρρηση. Και οι ίδιοι πίστευαν πως το σώμα είχε μείνει περισσότερο από όσο έπρεπε στην αγχώνη. Είχε φτάσει η ώρα να αναπαιτεί στο φορείο που θα τη μετέφερε στο νεκροτομείο – και η άδεια του παθολόγου, παρόλο που τυπικά ήταν απαραίτητη, είχε χάσει πια την ισχύ της.

Ο πρώτος έστησε την πτυσσόμενη σκάλα δίπλα στη Μαριάμ και σκαρφάλωσε για να κόψει το σχοινί που έσφιγγε τον λαιμό της γυναίκας.

Ο δεύτερος αγκάλιασε ευλαβικά το σώμα και δέχτηκε το βάρος του.

Ο τρίτος βοήθησε τον συνάδελφό του να τοποθετήσουν τη Μαριάμ στην πτωματοσακούλα πάνω στο φορείο, δίπλα στο οποίο περίμεναν υπομονετικά δύο τραυματιοφορείς.

Μια επανάληψη της Αποκαθήλωσης, δύο χιλιάδες χρόνια αργότερα.

Μερικές τελευταίες φωτογραφίες από τον πρώτο τεχνικό και το φερμουάρ έκλεισε.

Ο επικεφαλής του Τμήματος Εγκλημάτων της Αστυνομικής Διεύθυνσης του Έρεμπρο Άντερς Οικονομίδης παρακολούθησε την πομπή να χάνεται στον διάδρομο έξω από το διαμέρισμα και χαλάρωσε τον κόμπο της γραβάτας του. Προχώρησε με προσοχή πάνω στις πλάκες από πλέξιγκλας τις οποίες είχαν τοποθετήσει οι τεχνικοί στο πάτωμα και σταμάτησε μπροστά από το σημείο όπου είχαν αφήσει τον εξοπλισμό τους: μεταλλικές βαλίτσες με προβολείς, πλαστικές σακούλες δειγμάτων, κολλητικές διαφάνειες για συλλογή αποτυπωμάτων και αρκετές αχρησιμοποίητες πλάκες. Έσκυψε και πήρε ένα από τα μπουκάλια με

ανθρακούχο νερό τα οποία είχαν φέρει μαζί τους οι τεχνικοί. Μία σταγόνα ιδρώτα προσγειώθηκε στο παρκέ, δίπλα στις βαλίτσες.

Το ανθρακικό απελευθερώθηκε με έναν συριγμό και οι πρώτες γουλιές ξεδίπασαν τον Άντερς. Ο χώρος του διαμερίσματος ήταν μικρός. Σαράντα τετραγωνικά και κάτι. Σαλόνι ενιαίο με την κουζίνα, ένα μπάνιο και δύο υπνοδωμάτια. Ένας γάντζος στο ταβάνι του σαλονιού στήριζε την αγκόνη. Ο ίδιος γείτονας που είχε βρει τη Μαριάμ ανέφερε πως το απόγευμα της Παρασκευής άκουσε τον ήχο ενός τρυπανιού από το διαμέρισμά της.

Και η μισάνοιχτη πόρτα;

Ο Άντερς βίδωσε το πώμα στο μπουκάλι και στράφηκε στο παράθυρο που έβλεπε δυτικά, στον δρόμο. Μια σειρά από φωτογραφίες βρίσκονταν παραταγμένες σε σειρά πάνω στο περβάζι. Σε μία από αυτές, η Μαριάμ στεκόταν χαμογελαστή ανάμεσα σε έναν άντρα και ένα μικρό αγόρι.

Πλησίασε το παράθυρο, φροντίζοντας να μην πατήσει εκτός των πλακών.

Είδε το αγόρι να μεγαλώνει στις φωτογραφίες. Το αγόρι είχε γίνει πια έφηβος και είχε χάσει το χαμόγελό του.

«Θεωρώ ότι ζούμε σε μια χώρα όπου τα εργασιακά δικαιώματα προστατεύονται. Όλοι όσοι εργαζόμαστε στη σουηδική αστυνομία έχουμε τα ίδια δικαιώματα με τους υπόλοιπους εργαζόμενους και η απεργία είναι ένα από αυτά. Κατανοώ, φυσικά, τις αντιρρήσεις ορισμένων, όπως και τις ανησυχίες τους. Ωστόσο είμαι βέβαιος πως η κυβέρνηση θα

δείξει σύνεση και θα αντιμετωπίσει με θετική διάθεση τα δίκαια αιτήματά μας».

Ο Σεμπάστιαν Χολμ έγλειψε τα χείλη και παρατήρησε για κλάσματα του δευτερολέπτου το ακροατήριο. Νωρίτερα είχε μετρήσει δεκαέξι δημοσιογράφους, οι οποίοι είχαν διπλασιαστεί αφότου ξεκίνησε να μιλάει. *Σαν τις αμοιβές*, σκέφτηκε. Ένωθε άνετα μπροστά στο κοινό. Είχε φροντίσει να επισκεφθεί κομμωτή πριν από τη συνέντευξη και τα αχυρόξανθα μαλλιά του, που ήταν προσεκτικά χτενισμένα προς τα πίσω, ανέδιδαν το διακριτικό άρωμα της βανίλιας. Εξίσου διακριτική ήταν και η επιλογή του αφτερσέϊβ Acqua di Parma που φορούσε. Μια ελαφριά στρώση πούδρας κάλυπτε το δέρμα του, εξουδετερώνοντας τη φυσική γυαλάδα του.

Δίχως να βιαστεί, άπλωσε το χέρι και πήρε το μισογεμάτο ποτήρι. Το έφερε στα χείλη και το άδειασε αργά, χωρίς να χάσει την οπτική επαφή με το κοινό του. Καθάρισε τον λαιμό του προτού συνεχίσει.

«Απόψε τα μεσάνυχτα ολοκληρώνεται ο πρώτος γύρος των απεργιακών κινητοποιήσεων, όπως είχαμε προαναγγείλει ήδη από την αρχή της χρονιάς, όταν η κυβέρνηση άρχισε τις συνομιλίες για τις νέες συλλογικές συμβάσεις με τον συνδικαλιστικό φορέα του Σώματος. Η επόμενη εβδομάδα θα είναι κρίσιμη, ωστόσο έχουμε πίστη πως οι συνομιλίες θα ολοκληρωθούν με επιτυχία και δεν θα χρειαστεί να προβούμε σε μαζική, πανεθνική κινητοποίηση».

Με ένα του νεύμα, έδωσε το σύνθημα για να αρχίσουν οι ερωτήσεις και τριάντα πέντε χέρια υψώθηκαν ταυτόχρονα. Πίσω από γυναικεία και αντρικά κεφάλια αγνώστων,

διέκρινε ένα γνώριμο, μακρόστενο πρόσωπο. Το πλαισίωσαν κορακάτα μαλλιά, τα οποία είχαν αρχίσει να ασημίζουν στους κροτάφους. Η πλακουτσωτή μύτημποξέρ του προσέδιδε μια αγριάδα. Το ίδιο και η ουλή, η οποία διέτρεχε το αριστερό ζυγωματικό, φτάνοντας στον κομμένο λοβό του αφτιού. Η αριστερή άκρη των χειλιών του ήταν ανασηκωμένη, σχηματίζοντας εκείνο το αιώνιο ειρωνικό και γεμάτο αυτοπεποίθηση μειδίαμα. Ο Χολμ άφησε έναν αναστεναγμό να του ξεφύγει.

Σκατά.

«Σου πάει η γραβάτα».

Ο Χολμ χαμογέλασε αναιμικά και άνοιξε το πρώτο κουμπί του λευκού πουκαμίσου του, προτού χαλαρώσει την γκριζοκίτρινη ριγέ γραβάτα.

«Ελπίζω να μην αναγκαστώ να την ξαναφορέσω. Που να πάρει, Άντερς, πώς αντέχεις να φοράς αυτό το πράμα καθημερινά; Δεν σε πνίγει;»

«Τη συνηθίζεις. Όλα είναι θέμα συνηθειας».

«Ναι», συμφώνησε ο Χολμ. «Μερικές φορές τρομάζω με την ευκολία που συνηθίζουμε νέους ρόλους και καταστάσεις. Αλλαγές».

«Αλλά δεν υπάρχει χρόνος για φόβο, σωστά;»

«Σωστά». Ο Χολμ έβγαλε τα παπούτσια και μάλαξε τα δάχτυλα των ποδιών του πάνω από τις κάλτσες. «Αν πρόκειται για δουλειά, τυπικά θα είμαι διαθέσιμος απ' τα μεσάνυχτα και μετά».

«Ένας δεκαπεντάχρονος αγνοείται στο Χέλεφορς».

Ο αρχιφύλακας συνοφρυώθηκε. Μια δυσάρεστη γεύση άρχισε να απλώνεται στη γλώσσα του και αναρωτήθηκε αν το γραφείο ήταν πάντα τόσο ζεστό. Το βαμβακερό πουκάμισο κολλούσε στην πλάτη του.

«Το έσκασε;»

Ο Άντερς κούνησε το κεφάλι. «Η μητέρα του βρέθηκε νεκρή πριν από μερικές ώρες. Κατά πάσα πιθανότητα πρόκειται για αυτοκτονία, ωστόσο...»

«Πώς πέθανε;»

«Απαιχονίστηκε».

«Ο παθολόγος τι είπε; Υπάρχουν υποψίες για εγκληματική ενέργεια;»

«Ο παθολόγος δεν ήρθε. Είχε ένα ατύχημα στον δρόμο από το Έρεμπρο».

«Σοβαρό;»

Ο Άντερς κατένευσε. «Το αμάξι του έφυγε σε μια στροφή. Θα ζήσει». Το κεχριμπαρένιο κομπολόι εμφανίστηκε στα δάχτυλα του δεξιού του χεριού και τυλίχτηκε γύρω από τον δείκτη. «Το σώμα του θύματος είχε αρχίσει να μυρίζει, το μόνο σίγουρο είναι ότι δεν πέθανε σήμερα. Ωστόσο, ένα, δεν έχουμε μια αρχική άποψη παθολόγου σχετικά με τον χρόνο και την αιτία του θανάτου και, δύο, έχουμε έναν έφηβο αγνοούμενο, ο οποίος μπορεί να είναι θύμα κάποιου τρίτου ή και θύτης».

«Άντερς, δεν μπορώ να μεταφέρω το τέλος της απεργίας».

«Σε τέσσερις ώρες λήγει ούτως ή άλλως».

Ο Χολμ φόρεσε ξανά τα παπούτσια του και σηκώθηκε από την περιστρεφόμενη πολυθρόνα πίσω από το γραφείο του. Ίσιωσε την πλάτη και έβαλε τα χέρια στις τσέπες του

παντελονιού, σαν να έπαχνε εκεί για να βρει κάποια απάντηση η οποία θα τον βοηθούσε να ξεφορτωθεί γρηγορότερα τον επιθεωρητή.

«Οι αποφάσεις λαμβάνονται από το κεντρικό όργανο, Άντερς, όχι από μένα».

Ο επιθεωρητής πήρε μια βαθιά ανάσα, την κράτησε για μερικά δευτερόλεπτα στα πνευμόνια του κι έπειτα την άφησε να βγει με δύναμη. Η ξαφνική εκπνοή έκανε την όρασή του να θολώσει στιγμιαία. Αναρωτήθηκε τι θα έλεγε ο Σουν Τζου για τη συγκεκριμένη μάχη. *Χαμένη από χέρι, πιθανότατα.*

Χαμογέλασε μηχανικά και σηκώθηκε. Πήρε το λινό σακάκι του από την πλάτη της καρέκλας και με ένα μαντίλι το οποίο εμφάνισε μέσα από την εσωτερική τσέπη σκούπισε τον ιδρώτα από τον αυχένα του.

«Τα λέμε σε τέσσερις ώρες, Σεμπάστιαν».

Ο ήλιος είχε δύσει εδώ και αρκετή ώρα, ωστόσο το φως παρέμενε αγκιστρωμένο στον ουρανό, αρνούμενο να παραχωρήσει τη θέση του στην ισχνή καλοκαιρινή νύχτα. Η Άριελ στάθηκε μπροστά στο παλιό αποτεφρωτήριο και ήπιε μερικές γουλιές από το Gatorade που είχε πάρει μαζί της πριν βγει για τρέξιμο. Έλεγε το χρονόμετρο, το μηδένισε κι έπειτα έκανε μεταβολή.

Τα δέντρα έπνιγαν τον ήχο των οχημάτων από τους γειτονικούς αυτοκινητοδρόμους. Η κίνηση είχε ελαττωθεί και σε μερικές ώρες θα έλεφτε σε νυχτερινή νάρκη, προτού η αυγή φέρει τους πρώτους αυτοκινητιστές της ημέρας. Το Βόρειο Νεκροταφείο βρισκόταν στη συμβολή των περιοχών Λιόν

στον Βορρά, Βιβάλα στα δυτικά και Νορ στα νότια. Από τις αρχές του 20ού αιώνα αποτελούσε την τελευταία κατοικία χιλιάδων ανθρώπων που έζησαν στο Έρεμπρο – και τον τελικό προορισμό της Άριελ στην καθημερινή της προπόνηση.

Απολάμβανε τον ήχο που άφηναν οι σόλες των αθλητικών παπουτσιών πάνω στην άσφαλο και την επαφή τους με το μαλακό, φρεσκοκομμένο γκαζόν καθώς περπατούσε αργά προς την έξοδο. Η ματιά της έπεσε, όπως κάθε φορά, στα ονόματα που είχαν σκαλιστεί πάνω στις ταφόπλακες.

ΝΙΛΣ ΛΑΓΚΕΡΚΡΑΝΤΖ, 1905-1987
ΡΕΜΠΕΚΑ ΟΛΣΟΝ, 1937-1999
ΜΠΡΙΤ-ΜΑΡΙ ΤΟΪΒΟΝΕΝ, 1958-2012

Ονόματα ανθρώπων που δεν είχε γνωρίσει, ωστόσο είχαν γίνει μέρος της καθημερινότητάς της. Όπως και τα ονόματα των δεκαέξι νεκρών που είχε φροντίσει να μην ξεχάσει ποτέ, αποτυπώνοντάς τα στον δεξιό της πήχη, με μια γραφή η οποία είχε ξεχαστεί εδώ και δύο αιώνες, την *Μπαμπαγίν*. Ήταν το λιγότερο που μπορούσε να κάνει γι' αυτούς.

Το φως υποχώρησε αισθητά όταν πλησίασε τον τάφο του – ή μήπως ήταν απλώς ιδέα της; Στάθηκε μπροστά στην ταφόπλακα και έβγαλε τα ακουστικά, από τα οποία δραπετεύσαν οι πρώτες νότες του «Ohne Dich», προτού τα εξαφανίσει στην τσέπη του κολάν.

«Γεια», είπε και ρούφηξε τη μύτη.

Κάθισε οκλαδόν στο γρασίδι και άρχισε να στρίβει ένα τσιγάρο. Μια πνοή αέρα διέλυσε προς στιγμήν την πνιγηρή ατμόσφαιρα. Σφήνωσε το τσιγάρο ανάμεσα στα χείλη και

ξεκόλλησε με τον δείκτη τον γιακά της μπλούζας από τον ιδρωμένο λαιμό της.

«Σου έχω πει πόσο μισώ το καλοκαίρι;»

Η πρώτη ρουφηξιά του τοιγάρου στέγνωσε το στόμα της. Κράτησε τον καπνό μέσα της για μερικές στιγμές προτού γείρει πίσω το κεφάλι και τον απελευθερώσει.

«Είσαι τυχερός που πέθανες πριν αρχίσει η ζέστη. Φέτος, ειδικά, είναι χειρότερη από ποτέ».

Η Άριελ τίναξε τη στάχτη και την παρακολούθησε να αιωρείται για μερικά δευτερόλεπτα, πριν αυτή προσγειωθεί στο γρασίδι. Με τις άκρες των δαχτύλων της άγγιξε το όνομα που είχε σκαλιστεί στην πλάκα.

Μπόζινταρ Τζατζάνοβιτς.

Η επιθεωρήτρια παρέμεινε σιωπηλή, παρατηρώντας ένα νεαρό ζευγάρι που στεκόταν μπροστά σε έναν γειτονικό τάφο. Η γυναίκα κρατούσε στα χέρια της μια ανθοδέσμη με κατιφέδες. Ο άντρας στηριζόταν στον τάφο, προσπαθώντας να αντέξει το βάρος του πένθους.

«Συγγνώμη που δεν σου έχω φέρει λουλούδια», είπε, νιώθοντας έξαφνα τύψεις.

Πέντε μήνες είχαν περάσει από τότε που ο Μπόζινταρ Τζατζάνοβιτς, ο τέως επικεφαλής του Τμήματος Εγκλημάτων, πέθανε στον ύπνο του. Η Άριελ Ριβέρα χάιδεψε το μάρμαρο και σκούπισε το χώμα που είχε μαζευτεί στη γωνία του μνήματος. Πέντε μήνες και ήδη δυσκολευόταν κάθε φορά που προσπαθούσε να ανακαλέσει το πρόσωπο του Τζατζάνοβιτς, ενός ανθρώπου τον οποίο έβλεπε σε καθημερινή βάση τα τελευταία δύο χρόνια.

«Τον λένε Έντι», είπε χαμηλόφωνα. «Γεννήθηκε στη

Βοσνία. Στο Μόσταρ, όπως κι εσύ. Η μητέρα του πέθανε σε ατύχημα πέρσι».

Η κοινωνική λειτουργός είχε περιγράψει τις συνθήκες του *ατυχήματος*. Ο Έντι είχε δει τη μητέρα του να αιμορραγεί μέχρι θανάτου, χτυπημένη στον λαιμό από τα σκάγια της κυνηγετικής καραμπίνας, την οποία καθάριζε ο σύζυγός της στο σαλόνι. Είχε, επίσης, φροντίσει να ενημερώσει την Άριελ πως η κηδεμονία του Έντι είχε πρόσφατα αφαιρεθεί από την ανάδοχη οικογένεια που τον φιλοξενούσε, όταν ανακαλύφθηκε πως του χορηγούσαν παράνομα σκευάσματα, προκειμένου να κρατήσουν υπό έλεγχο, όπως της είπαν, το σύνδρομο ελλειμματικής προσοχής και υπερκινητικότητας του αγοριού.

«Νομίζω πως ήρθε η ώρα, Μπόζινταρ. Αύριο το πρωί έχω το τελικό ραντεβού με τις κοινωνικές υπηρεσίες. Αν όλα πάνε καλά...»

Η φράση δεν ολοκληρώθηκε ποτέ. Η Άριελ σηκώθηκε και τίναξε το χόμα και το χορτάρι από τη φόρμα της. Ο λυγμός της γυναίκας από τον γειτονικό τάφο ήρθε στα αφτιά της και η επιθεωρήτρια ένωσε αίφνης πως, άθελά της, είχε παραβιάσει τον ιερό προσωπικό χώρο του νεαρού ζευγαριού. Ο άντρας έσφιξε τη σύντροφό του. Το πιγούνι του κούρνιασε στην κορυφή του κεφαλιού της. Τα χείλη του ήταν σφαιλισμένα και οι μύες στο πιγούνι του μαρτυρούσαν τη μάχη που μαινόταν μέσα του, ανάμεσα στον άνθρωπο που ήθελε να θρηνήσει και σε εκείνον που έπρεπε να φανεί δυνατός και για τους δύο. Η Άριελ έκανε μεταβολή.

Τα βήματα την έφεραν στην έξοδο πιο σύντομα απ' ό,τι συνήθως. Σκούπισε τα δάκρυα που είχαν αρχίσει να

αυλακώνουν τις άκρες των ματιών της και έσκυψε το κεφάλι. Η απώλεια είναι ένα από τα μεγαλύτερα μυστήρια της ανθρωπότητας. Φανερώνει ψεγάδια και τρωτά σημεία, άλλοτε καλλιεργεί τη στωικότητα. Σπάνια δημιουργεί νέα κενά· συνήθως αποκαλύπτει όσα υπέβροσκαν κάτω από τον μανδύα της κανονικότητας, τον οποίο τραβά απότομα, σκληρά, δίχως προειδοποίηση το πένθος.

Τα δάχτυλα της Άριελ άγγιξαν ασυναίσθητα το αμοιβαδοειδές μελανόχρωμο τατουάζ στη δεξιά μεριά της κοιλιάς της. Ήταν το σημείο από το οποίο πήγαζε το κενό, το οποίο απειλούσε να ρουφήξει τη ζωή της στη δίνη που είχε δημιουργηθεί, όταν ο θάνατος του Τζατζάνοβιτς αφαίρεσε την τάπα που το κάλυπτε. Ένα χαμόγελο σχηματίστηκε στα χείλη της. Ένα μικρό αγόρι από τη Βοσνία της είχε δώσει ξανά την ελπίδα πως το κενό ήταν απλώς μία φάση, και όχι μια μόνιμη κατάσταση της ζωής.

Δευτέρα, 6 Ιουνίου

ΗΤΑΝ ΛΙΓΟ ΜΕΤΑ ΤΙΣ οχτώ και μισή το πρωί, όταν η τριάδα του Τμήματος Εγκλημάτων συγκεντρώθηκε στην Αίθουσα Ενημερώσεων 2 του τρίτου ορόφου. Ο θυμωμένος ουρανόσ είχε κρυφτεί πίσω από βαμβακερά σύννεφα που επέμεναν σαν πεισματικοί έφηβοι να κρατήσουν μέσα τους ό,τι κουβαλούσαν. Παρόλο που ήταν νωρίς, ο κλιματισμός στο κτίριο της αστυνομίας δούλευε στο μάξιμουμ και η θερμοκρασία στο μικρό δωμάτιο μύριζε φθινόπωρο. Ο αχνιστός καφές στις πορσελάνινες κούπες των τριών αξιωματικών ήταν το ίδιο άγευστος όπως πάντοτε, σημάδι κανονικότητας. Στο μέσο του οβάλ τραπέζιού, ο Άντερς είχε τοποθετήσει σε μια πατάλα σάντουιτς με τυρί κρέμα και γαλοπούλα, τα οποία είχε φτιάξει ο ίδιος προτού φύγει το πρωί από το σπίτι.

Ο επιθεωρητής έφερε την κούπα με τον καφέ στα χείλη και, σαν να μετάνιωσε, την άφησε στο τραπέζι. «Λοιπόν, έχουμε στα χέρια μας μια εξαφάνιση εφήβου. Αλί Αμπντί, δεκαέξι χρόνων. Η μητέρα του βρέθηκε κρεμασμένη στο διαμέρισμά τους χτες και ακόμα δεν μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν η εξαφάνισή του σχετίζεται με τον θάνατό της.

Οι συνάδελφοι στο Χέλεφορς άρχισαν την αναζήτησή του με τη λήξη της απεργίας».

Τα δάχτυλα του Άντερς κροτάλισαν και η ματιά του καρφώθηκε στον Σεμπάστιαν Χολμ, ο οποίος κοιτούσε αφηρημένος την επιφάνεια του τραπεζιού. Η επιθεωρήτρια Άριελ Ριβέρα είχε γείρει μπροστά και στηριζόταν στους αγκώνες της, έχοντας πλέξει τα χέρια μπροστά από το πρόσωπό της. Κανείς από τους δύο δεν έμοιαζε απόλυτα συγκεντρωμένος.

«Ο Αλί είναι μαθητής στο λύκειο Πιλσκόλαν, οπότε αρχίζουμε από εκεί. Άριελ, μαζί με τον Σεμπάστιαν θέλω να μιλήσετε με τους φίλους του. Μάθετε πού βρισκόταν το Σαββατοκύριακο. Ρωτήστε τους για τα μέρη όπου συχνάζει».

«Ο σύζυγος του θύματος;» ρώτησε η Άριελ.

«Βρίσκεται στη φυλακή», αποκρίθηκε ο Άντερς.

Ο Χολμ ρουθούνησε, δίχως να σηκώσει το βλέμμα του. «Φυσικά».

«Βρέθηκε κάποιο σημείωμα αυτοκτονίας;» ρώτησε η επιθεωρήτρια.

Ο Άντερς κατένευσε και άφησε στο μέσο του τραπεζιού τη φωτοτυπία μιας σελίδας τετραδίου. Τα γράμματα στο κέντρο της ήταν καμπυλωτά και ευανάγνωστα. Ο Χολμ σήκωσε το βλέμμα του και η Άριελ έσκυψε πάνω από το χαρτί.

«Αθώς», διάβασε η επιθεωρήτρια. «Σε ποιον αναφέρεται;»

«Πιθανότατα στον σύζυγό της», απάντησε ο Άντερς.

«Αυτοκτόνησε για να διαμαρτυρηθεί;» έκανε ο Χολμ.

«Τότε δεν βλέπω πώς μπορεί να σχετίζεται η εξαφάνιση του μικρού. Ίσως γύρισε σπίτι, είδε τη μητέρα του, και η πρώτη του αντίδραση ήταν να το σκάσει».

«Το οποίο σημαίνει πως έχουμε έναν έφηβο κλονισμένο συναισθηματικά», πρόσθεσε ο Άντερς. «Οπότε επείγει να τον βρούμε προτού κάνει κάτι *βεβιασμένο*».

«Ο πατέρας έχει ενημερωθεί;» ρώτησε η Άριελ.

Ο Άντερς κούνησε το κεφάλι. «Όχι ακόμα. Βρίσκεται στις φυλακές της Κούμλα, οπότε θα τον επισκεφτώ μετά τη συνάντησή με τη Μοντίν. Σεμπάστιαν, θα έχουμε κάποιο πρόβλημα με την απεργία;»

«Πρόβλημα στην έρευνα εννοείς;» Ο Χολμ έτριψε το δεξί του μάτι. Ένας κόκκινος ιστός από μικρά αγγεία απλωνόταν γύρω από την κόρη. «Η επόμενη σαρανταοχτώωρη απεργία είναι προγραμματισμένη για τις δώδεκα του μήνα, σε περίπτωση που δεν έχουμε την υπογραφή των νέων συλλογικών συμβάσεων. Δεν πιστεύω πως θα ψάχνουμε τον μικρό μέχρι τότε».

«Ναι». Ο Άντερς ήπιε μια γουλιά καφέ και μόρφασε. «Ελεύθεροι».

Ο αυτοκινητόδρομος 244 απλωνόταν για περίπου ογδόντα χιλιόμετρα μέσα στην καταπράσινη δασική έκταση ανάμεσα στο Έρεμπρο και στο Χέλεφορς. Αειθαλή δέντρα τον πλαισίωναν και από τις δύο μεριές. Η κίνηση εκείνο το πρωί δεν είχε πυκνώσει, δίνοντας την ευκαιρία στην επιθεωρήτρια Άριελ Ριβέρα να πατήσει λίγο παραπάνω το γκάζι, ώστε να συντομεύσει τη διαδρομή.

Στη θέση του συνοδηγού, ο αρχιφύλακας Σεμπάστιαν Χολμ έπινε δίχως βιασύνη τον καφέ που είχε προμηθευτεί από το μαγαζί απέναντι από το κτίριο της αστυνομίας και απολάμβανε αμίλητος το τοπίο. Ο μοναδικός ήχος στην καμπίνα του Κία της Άριελ Ριβέρα ήταν τα παγάκια στο πλαστικό ποτήρι με το cold brew.

Η Άριελ καθάρισε τον λαιμό της, προσπαθώντας να τραβήξει την προσοχή του Χολμ. «Ο Άντερς είπε ότι θα συναντήσει τη Μοντίν».

«Ναι».

«Ξέρεις τον λόγο της συνάντησης;»

Ο αρχιφύλακας της έριξε μια λοξή ματιά. «Υπάρχει κάποιος άλλος λόγος πέραν της έρευνας;»

Η Ριβέρα φάνηκε να διστάζει. «Είσαι εκπρόσωπος του σωματείου, οπότε φαντάζομαι πως θα γνωρίζεις...»

«Άριελ, κάνε την ερώτηση».

«Θα γίνει συρρίκνωση προσωπικού;»

Ο Χολμ άφησε μερικά δευτερόλεπτα να περάσουν προτού απαντήσει. Στερέωσε το κύπελλο του καφέ ανάμεσα στους μηρούς του και τοποθέτησε ένα νέο σακουλάκι με σους κάτω από το άνω χείλος του.

«Μου κάνει εντύπωση που ενδιαφέρεσαι».

«Γιατί;»

«Είσαι η μόνη που αρνείται να λάβει μέρος στη στάση εργασίας».

«Καταρχήν, δεν είμαι η μόνη, κατά δεύτερον δεν ξέρω τι σχέση έχει αυτό με την ερώτηση που σου έκανα».

Τα παγάκια στο κύπελλο του καφέ κροτάλισαν, καθώς ο αρχιφύλακας το έφερε κοντά στα χείλη του. «Μου φαίνεται

περίεργο που ανησυχείς για τη θέση σου, την ώρα που δεν διεκδικείς καλύτερες συνθήκες εργασίας».

«Ναι». Η Άριελ έσφιξε ασυναίσθητα το τιμόνι και οι κλειδώσεις των δαχτύλων της άσπρισαν. «Ναι, φαντάζομαι πως φαίνεται περίεργο».

Έφτασαν στο Χέλεφορς δίχως να ανταλλάξουν άλλη κουβέντα, λίγο μετά τις δέκα, έχοντας στα χέρια τους μια λίστα με τα ονόματα και τις διευθύνσεις των συμμαθητών του Αλί Αμπντί. Μία ομάδα πέντε ενστόλων από το τοπικό τμήμα τέθηκε στη διάθεσή τους. Ο διοικητής του αστυνομικού τμήματος τους πληροφόρησε πως η νύχτα είχε περάσει δίχως να ανακαλύψουν τον εξαφανισμένο έφηβο.

«Αν βρίσκεται κρυμμένος στα δάση γύρω από το Χέλεφορς, ίσως και να κάνουμε μήνες να τον εντοπίσουμε», είπε σκουπίζοντας τον ιδρώτα από το караφλό κεφάλι του.

«Η περιοχή είναι τεράστια».

Άνοιξε την εφαρμογή Google Maps στο τάμπλετ, το οποίο τοποθέτησε μπροστά στους δύο αξιωματικούς του Τμήματος Εγκλημάτων. Δεκαπέντε περιοχές είχαν μαρκαριστεί με κόκκινα βέλη.

«Ελέγξαμε τα εγκαταλελειμμένα κτίρια στο κέντρο της πόλης, ωστόσο υπάρχουν αρκετά ακόμα στα περίχωρα. Έχω προγραμματίσει να σαρώσουμε αυτή την περιοχή μόλις οι αστυνομικοί που σας διέθεσα επιστρέψουν στην υπηρεσία τους».

Ο αριστερός δείκτης του διέγραψε έναν κύκλο πάνω από το πάνω δεξιά κομμάτι της οθόνης υγρών κρυστάλλων. Η Άριελ κατένευσε και, αφού ευχαρίστησε τον διοικητή, αποχώρησε μαζί με τον Χολμ από το γραφείο.

«Μίλησα με τον καθηγητή-μέντορα του Αμπντί», είπε ο Χολμ. «Ευτυχώς για εμάς, ο μικρός δεν ήταν ιδιαίτερα κοινωνικός. Έκανε παρέα μονάχα με έναν συμμαθητή του».

Κανείς από τους δύο δεν είπε αυτό που σκεφτόταν. Πως σε μια κοινότητα με λιγότερους από πέντε χιλιάδες κατοίκους, ο γιος ενός *μαυροκέφαλου* καταδικασμένου εγκληματία εύκολα έμπαινε στο περιθώριο.

Μια μεσόκοπη γυναίκα υποδέχτηκε τους δύο αστυνομικούς στο μικρό διαμέρισμα όπου έμενε μαζί με τον γιο της. Ο συμμαθητής του Αλί Αμπντί καθόταν στον πράσινο δερμάτινο καναπέ και ανεβοκατέβαζε ρυθμικά το δεξί πόδι. Στη γωνία του σαλονιού, ένας ανεμιστήρας αγωνιζόταν θορυβωδώς να διαλύσει την πηχτή ζέστη.

«Ο Αλί ήταν μαζί μου όλο το Σαββατοκύριακο», είπε ο νεαρός.

Η Άριελ του χαμογέλασε αμυδρά. Μπορούσε να μαντέψει από τη γλώσσα του κοκαλιάρικου σώματος του αγοριού πως αυτή δεν ήταν η πρώτη επαφή του με την αστυνομία. Τα μάτια του, όταν ξεκολλούσαν από το πάτωμα, έριχναν κλεφτά βλέμματα στον Σεμπάστιαν Χολμ, ο οποίος στεκόταν δίπλα στον ανεμιστήρα. Ήξερε πως ό,τι κι αν έλεγε, δεν θα ήταν αρκετό για να διαλύσει τη δυσπιστία του αγοριού.

«Βρισκόσασταν εδώ, στο Χέλεφορς;»

«Όχι, το Σάββατο το βράδυ πήγαμε στο Κάρλσταντ για να δούμε ταινία».

«Ποια ταινία;»

«Δεν θυμάμαι».

Ο Χολμ σκούπισε τον αυχένα του με ένα μαντίλι. «Ο Αλί ίσως βρίσκεται σε κίνδυνο, φιλαράκο». Δίπλωσε το μαντίλι

και το έβαλε στην εσωτερική τσέπη του σακακιού. «Είσαι φίλος του. Ξέρεις πώς θα ένιωσε όταν γύρισε σπίτι μετά από ένα όμορφο Σαββατοκύριακο, για να δει τη μητέρα του νεκρή. Και τώρα φοβόμαστε πως υπάρχει η πιθανότητα να κάνει κακό στον εαυτό του, πάνω στην απελπισία του».

«Δηλαδή δεν πιστεύετε πως το έκανε εκείνος;»

«Φυσικά και όχι».

Το πόδι του νεαρού σταμάτησε να κουνιέται. Το αγόρι σήκωσε το βλέμμα του και συνάντησε εκείνο του Χολμ.

«Ξέρεις πού μπορεί να βρίσκεται;» ρώτησε ο αρχιφύλακας.

Ο νεαρός έγνεψε. «Κοντά στη λίμνη Σεντερέλγκεν βρίσκεται ένα παλιό σιδηρουργείο. Ο Αλί πάει εκεί όταν θέλει να απομονωθεί και να καθαρίσει το μυαλό του».

«Μπορείς να μας δείξεις τον δρόμο;» ρώτησε η Άριελ. «Θα μας βοηθούσες πολύ αν ερχόσουν μαζί μας. Ο Αλί πιθανότατα είναι ακόμα ταραγμένος, ίσως να μη σκέφτεται σωστά. Η παρουσία σου θα μπορούσε να τον ηρεμήσει».

Το αγόρι κατένευσε δίχως να στρέψει το βλέμμα στους δύο αστυνομικούς. Η Άριελ γύρισε και κοίταξε τον Χολμ, ο οποίος της χαμογελούσε διακριτικά. Ο αντίχειράς του σηκώθηκε, προτού το χέρι του εξαφανιστεί και πάλι μέσα στην τσέπη του παντελονιού.

Το στομάχι του είχε σφιχτεί. Οι ρυτίδες ανάμεσα στα φρύδια του είχαν βαθύνει τον τελευταίο καιρό. Το ίδιο, ωστόσο, συνέβαινε και με εκείνες που πλαισιώναν τα χείλη του. Χαρές και λύπες σε απόλυτη ισορροπία. Παρακολούθησε

στον καθρέφτη μία σταγόνα νερό να κυλάει πάνω στο μάγουλό του και στη συνέχεια να πέφτει στον νιπτήρα. Με αργές κινήσεις πήρε δύο κομμάτια χαρτί και σφούγγισε το πρόσωπό του.

Έκλεισε τα μάτια και άγγιξε την καρδιά πάνω από το νωπό πουκάμισό του. Με τα ακροδάχτυλα αφουγκράστηκε τον χτύπο της. Έφερε το χέρι μπροστά από το στόμα και εξέπνευσε απαλά. Η ανάσα του ήταν ελαφρώς ξινή. Βγήκε από τις τουαλέτες και άρχισε να κατευθύνεται προς τον χώρο επισκέψεων στις φυλακές υψίστης ασφαλείας της Κούμλα. Τρία τέταρτα νωρίτερα είχε αποχωρήσει από το γραφείο της Σέλμα Μοντίν και από τότε η διάθεσή του δεν έλεγε να ξεκολλήσει από τον πάτο στον οποίο είχε βυθιστεί.

«Δεν μου είναι ευχάριστο να φέρνω σε δύσκολη θέση τους υφισταμένους μου», του είχε πει η Μοντίν. Τα φρύδια της είχαν σμίξει πάνω από τα γυαλιά της και είχαν σχεδόν ενωθεί.

Ο Άντερς είχε καθίσει απέναντί της, νιώθοντας μια δυσάρεστη αίσθηση στην καρδιά. Σταύρωσε τα χέρια, αλλά αμέσως το μετάνιωσε και τα άφησε πάνω στα μπράτσα της πολυθρόνας.

«Έχει φτάσει στα χέρια μου μια σοβαρή καταγγελία σχετικά με τον Λέναρτ Φορς. Αν θυμάμαι καλά, είχατε δουλέψει μαζί στο παρελθόν». Χαμήλωσε το βλέμμα, διαβάζοντας τα έγγραφα μπροστά της. Το στόμα της διάβαζε, δίχως να προφέρει δυνατά τις λέξεις. «Πριν από έξι χρόνια, σωστά;»

Ο Άντερς κατένευσε αργά. Προετοιμάστηκε για την επόμενη ερώτηση της Μοντίν.

«Είχες αιτηθεί να μη συνεργαστείς ξανά με τον Λέναρτ Φορς. Μπορώ να μάθω τον λόγο;»

«Έχει σημασία; Έχουν περάσει έξι χρόνια».

«Μπορεί και να έχει».

Ο Άντερς έγλειψε τα χείλη και αυτή τη φορά δεν εμπόδισε τα χέρια του να σταυρωθούν μπροστά στο στήθος του. «Ο Λέναρτ είχε συμπεριφερθεί *απρεπώς* σε μία μάρτυρα».

«Όταν λες “απρεπώς”;»

«Μπορείς να διαβάσεις περισσότερες λεπτομέρειες, αν ενδιαφέρεσαι», είτε και έδειξε το έγγραφο μπροστά της.

Η Μοντίν έβγαλε τα κοκάλινα γυαλιά, τα άφησε στο γραφείο και έγειρε μπροστά, στηρίζοντας το πιγούνι στις γροθιές της. «Σε λίγες μέρες θα έρθει σε επαφή μαζί σου η επιθεωρήτρια Μαρία Στριντ, από τις Εσωτερικές Υποθέσεις. Θα σου ζητήσει να καταθέσεις εναντίον του επιθεωρητή Φορς εξαιτίας μίας καταγγελίας η οποία προήλθε από...» Η Μοντίν κούνησε το κεφάλι, έκλεισε τα μάτια και έσφιξε τη ράχη της μύτης. Πήρε μια βαθιά εισπνοή και τα άνοιξε. «Ο επιθεωρητής Φορς είναι ένας εξαιρετικός αστυνομικός και το γνωρίζεις, Άντερς. Είναι άδικο να κριθεί *σήμερα* με βάση ένα γεγονός που ανήκει στο παρελθόν».

«Για ποιο πράγμα ακριβώς κατηγορείται ο Φορς, αρχηγέ;»

Η Μοντίν φόρεσε τα γυαλιά της και έσφιξε τα χείλη σε ένα αυστηρό χαμόγελο. «Μια αστυφύλακας από το τμήμα της Χάλσμπεργκ κατηγορεί τον επιθεωρητή Φορς πως την *παρενόχλησε*». Άφησε μερικές στιγμές το βάρος της λέξης να κατακαθίσει, προτού συνεχίσει. «Η ίδια αστυφύλακας έχει κατηγορήσει άλλη μία φορά ανώτερό της και...»

«Σέλμα!» Ο Άντερς σήκωσε τα χέρια, διακόπτοντάς την. Άρχισε να σηκώνεται αργά από τη θέση του. «Δεν πιστεύω ότι προσπαθείς να...»

«Κάθισε κάτω, Άντερς».

Η ματιά της Μοντίν είχε σκληρύνει. Ο επιθεωρητής παρέμεινε όρθιος.

«Δεν σου ζητώ να καλύψεις κανέναν», συνέχισε η Μοντίν. «Θες την αλήθεια; Πρόσεξε, γιατί μπορεί να μη σου αρέσει». Περίμενε κάποια αντίδραση του Άντερς, η οποία δεν ήρθε ποτέ. «Ξέρεις ότι σχεδιάζονται περικοπές σε προσωπικό. Εδώ και έξι μήνες προσπαθώ να κρατήσω το δυναμικό της Διεύθυνσης στα ίδια επίπεδα. Έχω αναγκαστεί να κάνω μετατάξεις, έχω αναγκαστεί να μειώσω τα κονδύλια των ερευνών, αλλά κάποια στιγμή θα πρέπει να κόψω και θέσεις. Δεν ξέρω τι έκανε τότε ο επιθεωρητής Φορς, πιθανότατα και να έκανε αυτό που ισχυρίζεσαι. Αλλά δεν πρόκειται για τον ίδιο άνθρωπο. Οι άνθρωποι αλλάζουν, Άντερς. Η Μαρία Στριντ θα σου ζητήσει να καταθέσει εναντίον του επειδή ξέρει ότι οι κατηγορίες δεν ευσταθούν και θα προσπαθήσει να τον απολύσει χρησιμοποιώντας κάτι που μπορεί και να έγινε, μπορεί όμως και όχι, στο παρελθόν».

Ο Άντερς κατένευσε αμίλητος.

Σε κανέναν δεν αρέσουν τα καρφιά, Άντερς. Οι λέξεις που η Μοντίν δεν έλεγε είχαν μεγαλύτερη βαρύτητα από αυτές που είχαν βγει από τα χείλη της και κάλυπταν τη μουσική του ραδιοφώνου καθ' οδόν προς τις φυλακές της Κούμλα.

Ο δεσμοφύλακας του έκανε νόημα να καθίσει σε ένα από τα κουβούκλια που βρίσκονταν στην αίθουσα επισκέψεων. Πίσω από το πλέξιγκλας που χώριζε την αίθουσα σε δύο

ισοεμβαδικά μέρη, στην πλευρά των τροφίμων, καθόταν ένας άντρας του οποίου οι ώμοι είχαν βαρύνει από έντεκα χρόνια εγκλεισμού και τα κάποτε λεπτά χαρακτηριστικά του προσώπου του είχαν σκληρύνει. Μια γενειάδα έκρυβε το μυτερό του πηγούνι, ωστόσο οι γκριζωπές τρίχες αραιώναν καθώς πλησίαζαν τους κροτάφους του. Τα χοντρά κρύσταλλα των γυαλιών του δεν κατάφερναν να κρύψουν ένα συναίσθημα που είχε φωλιάσει μέσα στα μάτια του. Ο Άντερς το είχε δει σε πολλούς τροφίμους του σωφρονιστικού συστήματος της Σουηδίας. Μεταδιδόταν κληρονομικά από τους παλαιότερους στους νεότερους φυλακισμένους. Τα μικρά σωματίδια του μίσους κάλυπταν σαν σκόνη κάθε επιφάνεια των φυλακών και επηρέαζαν όλους όσοι έρχονταν σε επαφή με αυτά, ανεξαρτήτως αν βρίσκονταν εκεί δικαίως ή αδικώς. Ούτε το προσωπικό γλίτωνε από την ασθένεια, σκέφτηκε ο επιθεωρητής, βλέποντας τον βλοσυρό δεσμοφύλακα, ο οποίος στεκόταν με τα δάχτυλα του δεξιού του χεριού σφιγμένα γύρω από τον αριστερό του καρπό μερικά βήματα πίσω από τον Φαϊζάλ Αμπντί.

Ο Αμπντί σήκωσε το ακουστικό και το έφερε στο δεξί του χέρι. Ο Άντερς τον μιμήθηκε.

«Οι δεσμοφύλακες δεν μου είπαν τον λόγο της επίσκεψής σας», είπε με προφορά λιγότερο βαριά απ' ό,τι την περιέμενε ο Άντερς.

«Δεν τους είχα ενημερώσει για τον λόγο». Ήταν μία μικρή παρηγοριά το γεγονός πως τα νέα δεν είχαν φτάσει στη φυλακή πριν από εκείνον. Ξερόβηξε. Πίσω από το τζάμι, ο Αμπντί τον παρατηρούσε συνοφρυωμένος. Ήξερε πως τα νέα δεν ήταν καλά, ωστόσο δεν φανταζόταν –ή, καλύτερα,

ήλπιζε ότι δεν θα ήταν— αυτό που ο επιθεωρητής ετοιμαζόταν να πει.

Ο Άντερς ανακάθισε και ίσιωσε την πλάτη. Το ελεύθερο χέρι του, καλυμμένο από το πλαστικό πάνελ, κάτω από το πλέξιγκλας, σφίχτηκε σε γροθιά. Ο Αμπντί έγειρε ελαφρώς το κεφάλι μπροστά, ανασηκώνοντας τα φρύδια. *Λοιπόν;*

«Η Μαριάμ πέθανε, Φαϊζάλ. Λυπάμαι».

Η έκφραση στο πρόσωπο του Φαϊζάλ Αμπντί άλλαξε ανεπαίσθητα. Τα χείλη του λέπτυναν τόσο, που σχεδόν εξαφανίστηκαν και τα ρουθούνια του διαστάλθηκαν. Αν το ακουστικό που κρατούσε στο αφτί του ήταν οστό, πιθανότατα να είχε σπάσει.

Λυπάμαι. Αν ο Άντερς βρισκόταν στη θέση του Φαϊζάλ Αμπντί, θα ήθελε να χτυπήσει με όλη του τη δύναμη τον άγνωστο που θα είχε το θράσος να του πει ότι λυπάται για τον θάνατο μιας γυναίκας που δεν γνώριζε, επειδή αυτό επέβαλλαν οι άγραφοι κανόνες της κοινωνίας. Πώς τολμούσε να λέει πως λυπάται, ενώ ολοφάνερα δεν νοιαζόταν ούτε το ένα δέκατο απ' όσο νοιαζόταν εκείνος, που είχε όντως το δικαίωμα να λυπάται.

«Πώς πέθανε;»

«Αυτοκτόνησε».

Ο Αμπντί πήρε μια βαθιά ανάσα, την κράτησε στα πνευμόνια του για μερικές στιγμές και εξέπνευσε αργά.

«Πόνεσε;»

Ο Άντερς κούνησε αργά το κεφάλι.

«Ο Αλί;»

«Αγνοείται».

«Δεν ξέρετε πού βρίσκεται;»

«Είχε μείνει σε έναν φίλο του το Σαββατοκύριακο. Από τότε που έφυγε από εκεί, αγνοείται».

«Δεν γύρισε σπίτι;»

Ο Άντερς και πάλι ένιωσε το βάρος των ανείπωτων λέξεων. *Είδε τη μητέρα του νεκρή;*

«Δεν ξέρουμε, Φαϊζάλ. Έχουμε κινητοποιήσει όσο περισσότερους αστυνομικούς και εθελοντές καταφέραμε να συγκεντρώσουμε».

«Είναι αρκετοί;»

«Πιστεύω πως ναι και σύντομα θα βρούμε τον Αλί σώο».

Ο επιθεωρητής έδωσε χρόνο στον Φαϊζάλ Αμπντί να αναρρώσει ψυχικά από τα δύο συνεχόμενα χτυπήματα. Μπορούσε να δει την αραίωση στην κορυφή του κοντοκουρεμένου του κρανίου έτσι όπως είχε κατεβάσει το κεφάλι. Όταν το σήκωσε, τη θέση του μίσους στο βλέμμα του είχε πάρει το πιο ύπουλο των συναισθημάτων. Οι τύψεις διάβρωναν την ψυχή αργά, σαν νερό που είχε πιτσιλίσει τα κυκλώματα της μητρικής πλακέτας ενός υπολογιστή, αφήνοντάς τον να λειτουργεί ασυμπτωματικά για καιρό, προτού η βλάβη νεκρώσει το σύστημα μια και καλή.

«Εγώ φταίω», είπε αδύναμα ο Αμπντί. «Το κρίμα είναι στον λαϊμό μου».